

ЗРОСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ В УМОВАХ УКРАЇНО-РОСІЙСЬКОЇ ВІЙНИ

Актуальність теми. Внаслідок певних подій пов'язаних з Євроінтеграцією України, відбулося вторгнення Росію на територію нашої країни та анексія автономної республіки Крим. Ці дії, будучи суперечливим суспільно-політичним явищем, являють собою одну з найскладніших та найактуальніших проблем світового співтовариства, тому варто уваги дослідження його ролі у міжнародних відносинах.

Мета роботи – дослідити поняття національної свідомості сучасного українця, проблематику його формування та його факторів, та охарактеризувати їх.

Для реалізації мети ставимо перед собою такі

Завдання:

1. Розглянути та дослідити поняття національної свідомості.
2. Проаналізувати проблематику формування української національної свідомості.
3. Визначити причини та наслідки зростання національної свідомості українців.

Об'єкт дослідження – українська національна свідомість під час україно-російської війни.

Предмет дослідження - дослідити та охарактеризувати зростання національної свідомості громадян України в умовах російської війни.

Поняття національної свідомості має великий філософський зміст та важливе практично-наукове підґрунтя для розвитку і становлення будь-якої нації світу. Національна свідомість – це форма етнічного, політичного, соціального самовираження окремого індивіда (людини, особистості), який відносить себе до певної національно-соціальної спільноти зі спільними їй характерними суспільними, політичними, культурними поглядами. Окрім цього, найважливішим аспектом особистості у контексті національної свідомості є чітка позиція самої людини, яка вважає себе національно ідентифікованою та розуміє і знає своє національне призначення у житті того соціуму, до якого вона себе позиціонує.

Хоч і українська національна свідомість переживає свої не кращі часи, все ж таки українець повинен залишатися українцем лише з поваги до того, що наші нащадки жили ще в більшій скрутці та не втрачали своєї національної гідності і з поваги до самого себе, як представника великої нації. Та з поваги до тих людей, які показують свій національний дух сьогодні на Сході, на передовій, захищаючи рубежі нашої країни від ворога...

Звертаючись до обраної проблематики відмітимо, що російсько-українська війна 2014 - 2018 років, що має, насамперед, інформаційно-пропагандистське підґрунтя, спрямована, перш за все, на опанування свідомості людей.

Протягом усього періоду незалежної України постійно давалися взнаки проблеми з формуванням громадянського суспільства в країні. Почасти це було пов'язано з традиційним індивідуалізмом українців. Але значною мірою це був результат існування посттоталітарного спадку з підсвідомим страхом людей щодо влади та силових структур, громадянською інфантильністю тощо. У той же час, щоразу кожна дискримінація прав громадян: в 1990 - 1991, 2004 та 2013 - 2014 роках приводила до громадянського збурення, результатом чого, серед іншого були Помаранчевий Майдан і Революція Гідності. Ці події стали також наслідком творчого підйому української нації та результатом дії Духу - не просто як трансцендентного чинника, а й досить конкретного явища, що нерідко надихає етнічних росіян і представників інших націй, які проживають в Україні.

Сучасна окупаційна політика Москви та відверта агресія щодо України, яка зумовила вирішальний етап боротьби за незалежність української держави, породила низку проблем. Одна з них має ідеологічний характер – ліквідація залишків радянськості й тоталітарних символів. Війна 2014 - 2018 років у вигляді різновиду гібридної – інформаційно-диверсійної війни є насамперед війною ідеологій. Значною мірою вона була зумовлена прагненням реанімувати путінським режимом праобраз Радянського Союзу, з усіма його ідейно-політичними атрибутами та символами (включно із маргінальною ідеологією, пострадянським гімном тощо). Багато хто не очікував цієї війни, але ж чого лиш варте кількарічне й настирливе звернення Путіна до ідеологічних догм СРСР. При цьому, в сучасній Росії - цій країні абсурду, спостерігаються спроби поєднати наперед несумісні й суперечливі речі (комунізм і «гундяєвські духовні скрепи», російський націоналізм із шовіністичною сутністю, опора Путіна на кадирівців тощо).

На мою думку Росія намагається сфальсифікувати і використати історію України як плацдарм для агресії. Спочатку крадуть українську історію, потім заперечують право українців на існування як окремого етносу, потім - нападають на українську територію - такий алгоритм російського імперіалізму. Слід наголосити, що кожна агресія Москви впродовж всієї історії, практично завжди здійснювалася з розрахунком саме на українських зрадників – манкуртів-яничар з ментальністю та психологією хохлів-малоросів. Останні зазвичай виконували роль п'ятої колони окупантів і всіляко сприяли інтересам Кремля.

Отже, загалом слід підсумувати, що війна за незалежність 2014 – 2018 років, як і передуюча їй Революція Гідності, стала для українців насамперед черговим випробуванням духу та національної свідомості. Одним із унікальних явищ цієї війни стало те, що на оборону незалежності виступили не лише українці, але й росіяни та багато представників інших націй, які усвідомили, що це і їх війна. І це ознака нового рівня розвитку української націоналістичної ідеології, коли більшість громадян країни приходять до розуміння необхідності захисту національних інтересів, поваги до цінностей і традицій титульної нації. Слід зазначити, що така ситуація також сприяє утвердженню ідеології соборності нації та держави в Україні.

Також необхідно наголосити, що цинічне ігнорування міжнародних угод з боку Росії (включно з російською агресією 2014 - 2018 років) та фактичне недотримання своїх зобов'язань перед Україною з боку західних держав поставило нашу країну перед ситуацією, коли стало очевидним стратегічне завдання - побудова системи ефективної взаємодії національного права з наднаціональним (міжнародним). Саме такої

системи, яка б не лише спростовувала всі спроби втручання Росії в зовнішню політику України, але й забезпечила повернення анексованих і окупованих територій.

Література

1. Багряний І. П. Публіцистика : доп., ст., памфлети, рефлексії, есе / І. П. Багряний ; упоряд. О. Коновал ; передм. І. Дзюби, Післямова Г. Костюка. – К. : Смолоскип, 1996. – 856 с.
2. Голубенко П. Україна і Росія у світлі культурних взаємин / П. Голубенко. – К. : Дніпро, 1993. – 447 с.
3. Гончарук-Чолач Т.В., Джугла Н.В. Політична соціологія: навчальний посібник / За ред. Гончарук-Чолач Т.В. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2018. – 250 с.
4. Гуцало С. Ментальність орди / С. Гуцало : [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://refdb.ru/look/2889195.html>.
5. Дашкевич Я. Як Московія вкрала історію Київської Русі-України / Я. Дашкевич : [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://uainfo.org/blognews/398664-kak-moskoviya-ukrala-istoriyu-kievskoy-rusi-ukrainy-doklad-doktora-istoricheskikh-nauk.html#sel=8:1,10:45>.
6. Панченко В. Вступ. Анатомія маніпульованої свідомості / В. Панченко // Бжеський Р. Біла книга. Національна і соціальна політика советів на службі московського імперіалізму. – К. : Українська видавнича спілка ім. Ю. Липи, 2008. – 216 с.
7. Штепа П. Українець і москвин : дві протилежності / П. Штепа. – [вид. 2-е]. – Дрогобич : Відродження, 2008. – 690 с. - (Серія: Постагі та ідеї).
8. Ясенський Б. «Змова байдужих»/ Б. Ясенський : [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.libok.net/writer/5457/kniga/15653/yasenskiy_bruno/zagovor_ravnodushnyih/read.